

Citace záznamu

Robert Gája, Kostel sv. Jiří – Velvary, Loď a presbytář, *Renesanční a manýristické štukatéřství v Čechách a na Moravě* (online databáze), <https://stuky.upce.cz/node/631>, vyhledáno 18. 4. 2024.

Kostel sv. Jiří – Velvary, Loď a presbytář

Číslo záznamu: 631

Bližší určení díla: Síťová hvězdová klenba s válcovými maltovými žebry

Památkově chráněno, č. úskp: 16591/2-643

Umístění: Síťová žebrová klenba

Date: 1613 až 1616

Velvary, kostel sv. Jiří (Robert Gája, 2018)

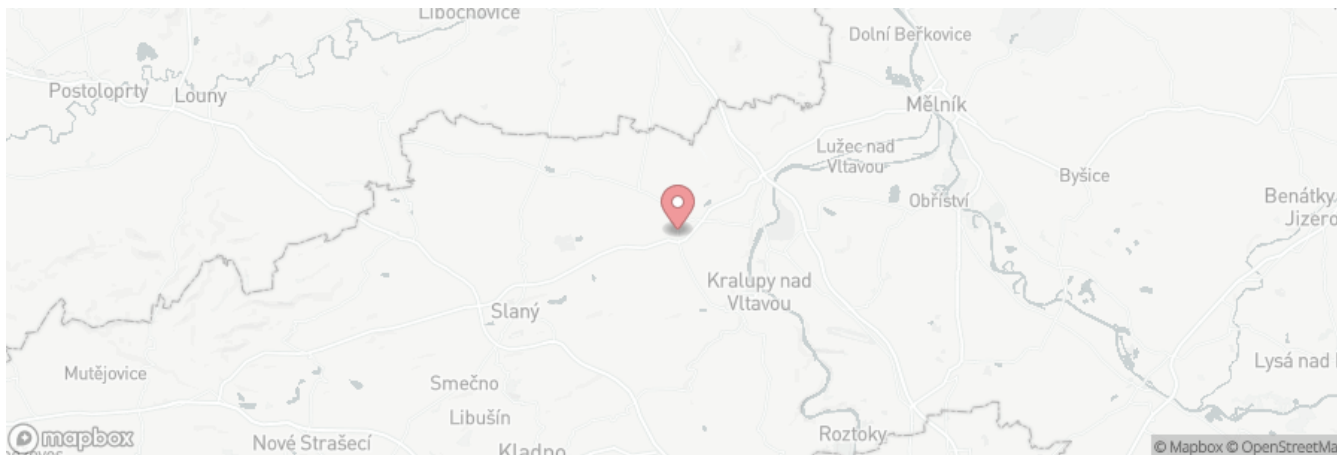
Anotace

Jednolodní špitální a posléze hřbitovní kostel sv. Jiří je novostavbou z let 1613–1616. Štuková dekorace se uplatňuje na síťové hvězdové klenbě kostela a má formu maltových žebířů vybíhajících z kamenných konzol na pilastrech.

Abstract

The one-nave hospital and later cemetery church of St. George was newly built between 1613 and 1616. Stucco decoration was used in the net stellar vault of the church: mortar ribs springing from stone consoles based on pilasters.

Kraj	Okres	Obec	Katastr
Středočeský kraj	Kladno (okres)	Velvary	Velvary
Ulice, čp. / č. o.		GPS	
Karla Krohna		50.276880469789, 14.236209210621	

Technika štku	Materiálová skladba	Povrchové úpravy	Původnost
Tažená štuková žebra	Patrně maltová žebra	polychromie	

Uměleckohistorický popis

Hřbitovní kostel byl vystavěn v letech 1613–1614 jako špitální kostel a až na několik menších úprav si ponechal svou původní podobu dodnes (krov je díky dendrochronologické analýze datován k roku 1614). Stavba je fundací velvarských měšťanů, kteří svěřili její realizaci místnímu měšťanu, architektu Santinimu Malvazione. Jedná se o jednolodní kostel s polokruhovým presbytářem, k němuž se z východu přimyká čtvercová sakristie. Stavba má z formálního hlediska převážně pozdně gotický charakter (opěráky, vysoká mírně lomená okna s kružbami), doplněný nicméně o renesanční stavební i výzdobné prvky (západní štít, pilastry lodi). Významnou dominantou interiéru je tříramenná kamenná empora s dřevěnou patrovou nástavbou a s točitým schodištěm.

Loď kostela je zaklenuta valenou klenbou zdobenou hvězdovým vzorem tažených štukových žebířů. Žebra vybíhají z kamenných patních konzol přistěnných pilástrů, které jsou zdobeny reliéfy v podobě andělích hlaviček či ovocných festonů. Kostel byl původně ornamentálně vymalován, na klenbě je dodnes patrný znak města Velvar a krále Matyáše. Stavba je dále zajímavá jemně zpracovanými kamennými výzdobnými články mj. v podobě akantových rozvilin, které se nacházejí na západním štítu, opěrných pilířích i reliéfní exteriérové římsě.

Literatura

Eva Šamánková, *Architektura české renesance*, Praha 1961, s. 94.

Jarmila Krčálová, *Kostely české a moravské renesance. Příspěvek k jejich typologii*, *Umění* XXIX, 1981, s. 19.

Hana Prixová Dvorská, *Architektonické souvislosti renesančního kostela stětí sv. Jana Křtitele v Hospozíně*, *Památky středních Čech* 31, č. 1, 2017, s. 30–44.

Emanuel Poche (et al.), *Umělecké památky Čech, svazek 4, T–Ž*, Praha 1982, s. 212.

Autoři záznamu

Robert Gája

Datum poslední změny

23.8.2022

Fotodokumentace současného stavu

Velvary, kostel sv. Jiří, klenba lodi, Velvary (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, klenba lodi, detail (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, klenba presbyteria (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, klenba presbyteria (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, klenební římsa, presbytář (Robert Gája, 2018)

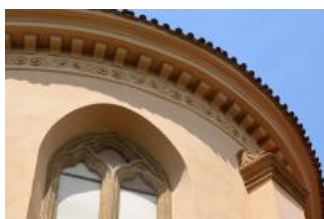
Velvary, kostel sv. Jiří, koutový výběh na západní straně (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, detail římsy na západní straně (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, empora, Velvary (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, detail presbytáře (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, západní štít, Velvary (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, severní portál,
Velvary (Robert Gája, 2018)

Velvary, kostel sv. Jiří, pilastr, římsa a
výběhy klenby v lodi (Robert Gája, 2018)